

laným potvrzením obecního úřadu v N. V. stvrzujícím, »že chalupník Josef N. z téže vsi čp. 17 byl postižen ohněm v bouři, při němž jeho majetek padl za oběť ohni i se sklizní« — a doporučujícím ho »na občany k nějaké podpoře«, vylákal na četných osobách peníze, obilí a j. v úhrnné ceně 217 Kč, a že tím spáchal zločin podvodu podle §§ 197, 199 písm. d), 201 písm. d) tr. zák. Podle § 3 zákona z 10. května 1873, čís. 103 ř. zák. vydávati vysvědčení o případu neštěstí nebo vysvědčení chudoby k tomu, by někdo mohl z místa na místo choditi žebrotou, jest zakázáno a přestoupení této záповědi tresce se pěněžitou pokutou od 20 do 200 Kč. Nepatří tedy vystavení vysvědčení o vyhoření a vysvědčení chudoby k cíli žebroty v obor působnosti obecního úřadu. A poněvadž se k pojmu veřejné listiny podle § 199 písm. d) tr. zák. vyžaduje, by byla vystavena veřejným úřadem neb osobou zákonem zvláště k tomu ustanovenou v oboru jejich působnosti, plyne z toho, že vysvědčení takové nejsou v oboru působnosti té vystaveno, není veřejnou listinou ve smyslu § 199 písm. d) tr. zák. a jeho padělání nepodléhá sankci § 199 písm. d) tr. zák. Zmateční stížnosti obžalovaného vytýkající podle § 281 čís. 10 tr. ř. — třeba z jiného důvodu —, že neměl býti čin obžalovaného kvalifikován také podle § 199 písm. d) tr. zák., nelze upříti důvodnosti, a bylo jí proto vyhověno potud, pokud napadá rozsudkový výrok kvalifikující čin obžalovaného také podle § 199 písm. d) tr. zák., a bylo podle § 288 odst. II čís. 3 tr. ř. rozhodnuto ve věci samé a výrok rozsudku o vině kvalifikací podle § 199 písm. d) tr. zák. byl zrušen. Kvalifikace podle § 201 písm. d) tr. zák. — správně podle §§ 200, 201 písm. d) tr. zák. — pak zmateční stížnost napadena není. Skutek obžalovaného jest tedy zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 201 písm. d) tr. zák. Přezkoumáváje rozsudek nemůže zrušovací soud přihlížeti k ustanovením nového mírnějšího zákona z 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n., ježto rozsudek prvního soudu byl vynesěn před účinností tohoto zákona a odsuzující výrok pro zločin podvodu podle §§ 197, 200, 201 d) tr. zák. zůstal v právní moci, nebyv zmateční stížností napaden. Důsledkem shora uvedeného zrušení bylo zrušiti i výrok o trestu a výroky s ním souvislé a bylo vyměřiti jednak za zločin veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním podle § 99 tr. zák., — ohledně něhož rozsudek nalézacího soudu stal se pravoplatným po zamítnutí zmateční stížnosti obžalovaného rozhodnutím z 15. března 1929, č. j. Zm I 183/29 — jednak za zločin podvodu podle §§ 197, 200, 201 písm. d) tr. zák. trest nový podle § 100 odst. 2 tr. zák. s ohledem na ustanovení § 34 tr. zák.

Čís. 3455.

Skutková podstata přečinu podle § 66 zák. ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák. nepředpokládá, by se nákaza rozšiřovala důsledkem činnosti pachatelovy ve velikém rozsahu neb i jen do obce, okresu, kraje dosud nákazou nepostížených; pro pojem šíření nákazy stačí, že činností pachatelovou bylo přivoděno onemocnění zvířat i v ojedinělých usedlostech dosud nákazy té prostých.

Pojem nedbalosti není zákonem čís. 177/1909 vymezen; jest jej i pro rozsah tohoto zákona vymeziti podle povšechných zásad § 335 tr. zák.

tak, že stačí nedbalost nevědomá, záležející v tom, že pachatel předsebere čin, o němž může třeba jen podle zvláštních poměrů svých nahlednouti, že je způsobitý přivoditi, nebo zvětšiti nebezpečí pro právní statek zákonem chráněný.

Podle § 75 odst. první zákona o dobytčím moru jest soukromé účastníky odkázati na pořad práva soukromého (§ 366 tr. ř.), nedá-li se výše škody přesně zjistiti a nelze-li rozhodnouti, zda byla škoda ta způsobena výhradně zaviněním obžalovaného či také spoluzaviněním poškozených.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1929, Zm I 17/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 21. listopadu 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 66 zákona ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák., vyhověl však v neveřejné poradě odvolání obžalovaného z výroku o soukromoprávních nárocích a napadený výrok změnil v ten způsob, že soukromé účastníky odkázal s nároky na odškodnění na pořad práva civilního, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Zmateční stížnost vytýká rozsudku soudu nalézacího zmatečnost podle čís. 4 a čís. 9 a) § 281 tr. ř. Po stránce právní namítá stížnost, že 1. z jednání obžalovaného nenastal zákonem předpokládaný účinek šíření moru, protože zahynula jen selata, obžalovaným prodaná, a pro předpoklad, že se nákaza šířila právě od zvířat jím prodaných, nedostává se přesných poznatků zvěrolékařských, ač by jich bylo pro předpoklad ten třeba, jelikož byla v době souzeného skutku v jižních Čechách řada zamořených okresů a zejména na trhu v P. scházeli se kupci z různých krajů; 2. že obžalovaný nejednal nedbale, protože jest obtížné poznati příznaky nemoci a obžalovaný po tom, když zvěděl o četnějších onemocněních selat jím prodaných, t. j. po 10. prosinci 1927, nic již neprodával. Námitky jsou v podstatě vybudovány na jiném skutkovém podkladě, než je zjištěn rozsudkem první stolice, a jsou i jinak pochybené. Účinkem, jehož nedbalé způsobení tresce se podle prvního odstavce § 66 zákona čís. 177 ř. zák. z roku 1909 jako přečin, jest šíření nakažlivé nemoci mezi zvířaty domácími. Nemocí takovou jest podle § 16, 43 zákona i mor vepřů (nákaza prasat). Pro názor, že zákon předpokládá pro samu skutkovou podstatu přečinu, že se nákaza rozšiřovala důsledkem činností pachatelovy ve velikém rozsahu neb i jen do obce, okresu, kraje dosud nákazou nepostižených, neposkytuje zákon opory. Naopak svědčí proti takovému výkladu pojmu rozšiřování okolnost, že druhý odstavec § 66 zákona stanoví trest podstatně přísnější na případy, ve kterých bylo rozšiřování nákazy spojeno s velkým nebezpečím pro zemědělství. Proto stačí pro pojem šíření nákazy, že činností pachatelovou bylo přivoděno onemocnění zvířat i v ojedinělých usedlostech dosud nákazy té prostých. Způsobení takového účinku jednáním obžalovaného jest rozsudkem

zjištěno. Majíce zřejmě na zřeteli výpovědi svědků Vratislava Z-a a Tomáše E-a, vyslovují rozhodovací důvody, že se v některých případech nakazila od nemocných selat (rozuměj obžalovaným prodaných) i jiná zvířata zdravá, již před koupí (rozuměj kupiteli) chovaná. Tomuto zjištění není stížností ani výslovně, ani zřetelným poukazem vytýkána formální vadnost. Pouhými protiúvahami a tvrzením opaku je stížnost nevyvrátí. Odvozuje-li beztrestnost skutku z předpokladu, že nenastal jiný škodlivý výsledek než zahynutí selat obžalovaným prodaných, odchyluje se od závazných (§ 288 čís. 3 tr. ř.) zjištění rozsudku a neprovádí námitku po zákonu.

Ani pojem nedbalosti není zákonem čís. 177 ř. zák. z roku 1909 vymezen; jest jej proto pro rozsah tohoto zákona vymeziti podle povšechných, trestním zákonem v § 335 projevených zásad, a to tak, že stačí nedbalost nevědomá záležející v tom, že pachatel předsebere čin, o němž může třeba jen podle zvláštních poměrů svých nahlédnouti, že je způsobitý přivoditi nebo zvěšiti nebezpečí právního statku zákonem chráněného. Proto nezáleželo by na tom, i kdyby nebylo rozsudkem zjištěno, že obžalovaný v době prodeje, přesněji odevzdání selat, od kterých se pak nakazila jiná, dosud zdravá selata kupitelů (Z-a i E-a), věděl, že prodaná (dodaná) selata jsou nemocna; stačí, že mohl v době té při náležité pozornosti seznati, že jsou z nemoci podezřelá, což rozsudek zřejmě předpokládá uváděje, že obžalovaný prodal selata nemocná neb alespoň podezřelá. Pramenem seznání nebezpečnosti jednání jsou podle toho, co uvedeno, i zvláštní poměry pachatelovy. K těm jest dozajista řaditi též poučení pachatele osobou k tomu povolanou a připomínky osob jiných a nepřiči se tedy správnému výkladu zákona, usuzuje-li rozsudek na nedbalost obžalovaného, na to, že mohl v době prodeje poznati, že prodej selat může přivoditi rozšíření nákazy na selata kupiteli již chovaná, z toho, že byl zvěrolékařem Dr. T-em poučen asi půl roku před souzeným jednáním zevrubně o příznacích moru a že kupitelé upozornili obžalovaného na to, že se u selat jím prodaných (prodáváných) vyskytly (vyskytují) právě příznaky takového rázu. Formální vadnost není stížností vytýkaná ani tomuto výroku a vývody její neobsahují ani zřetelný poukaz na důvodnou výtku neúplnosti předpokladu uvedeného výroku. Není zejména správné, co uplatňuje stížnost jako výpověď svědka Dr. T-a. Svědek neudal, že jest obtížné poznati příznaky nemoci, nýbrž seznal, že obžalovaný musil z toho, co mu řekli kupitelé, jako obchodník poznati, že jde o epidemii a o nic jiného než o nakažlivou nemoc, a že každý obchodník s vepři musí takové příznaky ihned poznati. Není ani správné, že Dr. T. označil obžalovanému jako příznak moru spojení kašle a průjmu; svědek udal, že vyličil obžalovanému zevrubně příznaky moru, zejména, že selata dostanou průjem, kašel, t. j. průjem nebo kašel, jak rozsudek správně cituje (viz i poučení v příloze k min. nařízení čís. 178 ř. zák. 1909). Výpověď svědka Š-a jest v rozsudku uvedena správně a úplně; zabývá se jí při uvažování o nedbalosti obžalovaného nebylo třeba, ježto svědek udal, že prohlídka selat přivezených obžalovaným na trhy neděla se dosti zevrubně. Na okolnosti stížností namítané, že od prodeje do zahynutí selat uplynula řada týdnů, nezáleží; udalť Dr. T., že průběh nemoci trvá od 1 do

6 týdnů a že u moru trvá kašel a průjem dlouho. Tvrzením, že se obžalovaný dověděl teprve 10. prosince, dokonce po 10. prosinci 1927, o některých příznacích, které se objevily na prodaných selatech, odchyluje se stížnost od opačného zjištění rozsudku, že přes upozornění svědků dále obchodoval, t. j. — jelikož rozsudek posuzuje prodeje až do 10. prosince 1927 — že obžalovaný byl upozorněn již před tímto dnem na příznaky nákazy u selat, s nimiž obchodoval. Toto rozsudkové zjištění má náležitou a dostatečnou oporu zejména ve výpovědi svědka Tomáše E-a, citované v rozsudku, že upozornil obžalovaného, když mu přivezl selata 3. prosince 1927 na P-ském trhu koupená na to, že tři selata mají vyrážku na těle, že mu však obžalovaný odpověděl, že to není vyrážka, nýbrž poškrábání a pokousání jinými selaty, dále ve výpovědi svědků Emanuela N-y a Ludmily Z-ové, podle nichž vrátila Z-ová obžalovanému již 26. listopadu 1927 sele koupené u něho týden před tím s upozorněním, že je nemocné, že má průjem a kašel, a že obžalovaný dal vrácené mu nemocné sele do pytle mezi ostatní prasátka. Věděl tudíž obžalovaný o příznacích poukazujících k tomu, že mezi jeho selaty jsou kusy podezřelé z moru, a proto i o tom, že ostatní jeho selata jsou podezřelá z nákazy, již v době, kdy prodal a odevzdal selata E-ovi (po 3. prosinci 1927) a Z-ému (podle rozsudku dne 10. prosince 1927), t. j. právě ona selata, z nichž se pak nemoc rozšířila v usedlostech svědků E-a i Z-ého na jiná prasata dosud zdravá. Podle toho, co uvedeno, je zmatečná stížnost, i pokud doličuje číselně uplatňované důvody zmatečnosti po zákonu a pokud jí tedy vůbec lze pokládati za provedenou, neodůvodněna; bylo ji proto zavrhnouti.

Odvolání obžalovaného z výroku o nárocích soukromoprávních je důvodné. Jest přisvědčiti odvolateli, že podle § 75 odst. prvý zákona o dob. moru jest soukromé účastníky odkázati na pořad práva soukromého, je-li nezbytně třeba dalšího jednání. Toho v souzeném případě jest třeba, neboť výsledky trestního řízení nestačí, by se mohlo bezpečně na jejich podkladě o nárocích na náhradu rozsouditi. Výše škody se nedá přesně zjistiti a nelze rozhodnouti, zda škoda ta byla způsobena výhradně zaviněním obžalovaného či také spoluzaviněním poškozených. Bylo proto podle § 366 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 3456.

Podle § 23 tisk. nov. má vydavatel a vlastník periodického tiskopisu tytéž opravné prostředky jako obžalovaný a jest jim proto doručiti zmatečná stížnost soukromého obžalobce k odvodu.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1929, Zm I 765/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zaslal spisy krajského soudu v Liberci Tl 238/27 presidiu téhož soudu s tímto poukazem:

Podle § 23 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. přísluší vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu tytéž opravné prostředky jako obžalovanému, a musí proto jim býti doručena též zmateční